

Nước Pháp và Bạo Loạn.

Thanh Vân

Những ngày qua, thế giới thăng thốt trước hình ảnh Paris hỗn loạn với nhóm người mặc áo 'gi-lê' màu vàng biểu tình và đập phá. Họ lấy bất cứ vật dụng nào tìm được như: cây những viên đá lót đường, giạt ngã hàng rào sắt của công viên, lấy bàn ghế của quán cà phê ...để ném vào cảnh sát. Rồi đốt xe, đập cửa hàng để 'hôi cửa', viết bừa bãi trên Khải Hoàn Môn.

Paris tan tác, Đại Lộ Champs-Élysées chìm trong khói cay của cảnh sát bắn ra để chặn bước tiến của nhóm người biểu tình hòa lẫn trong khói lửa xuất phát từ những chiếc xe

hơi do nhóm người này đốt. Có người bình luận: "thời Đức Quốc Xã chiếm Paris họ cũng không nỡ phá hoại chút gì nơi thành phố xinh đẹp này". Chưa xót mà đúng vậy!

Nhóm biểu tình là ai? Họ muốn gì?

Khởi đầu họ chỉ muốn phản đối giá xăng dầu sắp tăng lên vài xu mỗi lít, nghĩa là khi đổ đầy bình xăng phải tốn thêm vài đồng euros, nếu lái xe mỗi ngày thì mỗi tháng mất vài chục euros. Đồng ý là khi ngân quỹ gia đình đã eo hẹp thì mất 50 hay 70 euros thêm mỗi tháng cũng là một gánh nặng nhưng song song chính phủ có 'tặng' những ngân phiếu giúp mua xăng 30€/hàng tháng cho những người có lợi tức thấp mà phải di chuyển bằng xe hơi đi làm.

Nhưng nhóm người phản đối không thỏa mãn, họ mặc áo vàng ra chặn đường không cho xe cộ lưu thông, rồi dần dần biểu tình và quyết định kéo lên Paris đốt phá. Ban đầu chính phủ Pháp yêu cầu họ tụ họp tại Champ de Mars để biểu tình, đó là một khoảng đất trống đối diện Tháp Eiffel mà mỗi khi có lễ lạc như ngày Quốc Khánh 14 tháng 7, nơi này là điểm họp để người dân xem ca nhạc ngoài trời và ngắm pháo hoa. Nhưng **đoàn biểu tình không đồng ý, bảo là muốn đi đâu thì đi, không phải những 'con cừu' để chính phủ 'nhốt' (enfermer) vào quăng trường nào cũng được!**

Thế là bạo loạn xảy ra như mọi người đã trông thấy. Ngoài ném đá, cây nhọn, banh sắt (pétanque) họ ném cả a-xít vào cảnh sát và cảnh sát chỉ thụt lùi, đôi khi bắt giữ vài phần tử quá hung hăng. **Nhìn những cảnh đó, người ta bàng hoàng. Tại sao người dân tấn công cảnh sát mà không bị trả đũa hay đánh đập lại?** (Luật lệ của nước Pháp là như vậy!). Nếu ở một nước nào đó dù là dân chủ tự do nhất (như Mỹ) tấn công cảnh sát thì có nguy cơ bị cảnh sát bắn chết là lẽ thường (quyền tự vệ chính đáng), nhưng ở nước Pháp thì không được. Những người bạo loạn thừa biết kẻ hở đó nên tha hồ lẩn lướt và tung hoành.

Thực ra, nếu quy lỗi cho Macron tạo nên bất ổn xã hội này thì không đúng vì ông ta nắm quyền chỉ mới 18 tháng. Một khi xã hội Pháp càng ngày càng chênh lệch giữa người thành thị có công ăn việc làm và người ở tỉnh nhỏ tìm việc khó khăn, thì lỗi này đến từ 30 hay 40 năm qua. Các chính phủ liên tiếp -vừa hữu vừa tả- đã **không chấn chỉnh được tình hình kinh tế nên nước Pháp càng ngày càng lún vào thất nghiệp (10%). Và những sai lầm: như chính sách 35 giờ làm việc mỗi tuần (có quốc gia nào làm việc ít như vậy?), nghỉ hè 5 tuần lễ có trả lương (thật rộng rãi, chỉ duy nhất ở Pháp), đi hưu ở tuổi 62, những người làm việc trong ngành xe lửa thì được đi hưu từ 55 tuổi.** Tất cả những ưu tiên đó là gánh nặng khó kham nổi cho các công xưởng. **Thêm nữa luật lệ lao động Pháp cũng không cho phép sa thải nhân viên dễ dàng** và tiền lương tối thiểu mà công nhân bỏ vào túi hàng tháng là 1173€ (nghĩa là 9,88€ một giờ, 1500€ một tháng trước khi trừ các khoản bảo hiểm xã hội như: sức khỏe, thất nghiệp, tai nạn). Các hãng xưởng chịu một gánh nặng về lương bổng, giờ làm việc ít hơn các nước khác, trả thêm 5 tuần nghỉ hè, và có chuyện gì cũng không dễ sa thải nhân viên. **Nên cho dù công nhân Pháp có giỏi tay nghề, khi tính tới tính lui, chủ nhân cũng thấy sờ phí quá nặng, hãng xưởng đã được dời đi những nơi khác: như các nước Đông Âu (Hung, Ba Lan) hay gần hơn Ý, Tây Ban Nha, Hy Lạp, Thổ Nhĩ Kỳ.** Nếu không dời đi xa hơn nữa: TQ, VN, Bangladesh, Ấn Độ...

Tình trạng này cứ kéo dài, thì người dân Pháp càng thất nghiệp. Nhưng là loại thất nghiệp được trợ cấp, ban đầu là 80% hay 90% số lương, rồi lần lần giảm xuống, nhưng dù 2, 3 năm sau người thất nghiệp vẫn có tiền mỗi tháng, ít hay nhiều.

Mỗi năm tôi có dịp xuống vùng biển ở miền Nam nước Pháp. Vì cứ đi mãi một chỗ nên lâu ngày tôi kết bạn với những người địa phương. **Đa số họ không đi làm: hoặc họ lãnh tiền thất nghiệp hoặc lãnh hưu trí non, hoặc lãnh tiền trợ cấp tối thiểu (RSA, Revenu de Solidarité active: 550€ cho những người độc thân, 991€**

khi có 2 con, và nếu mẹ một mình nuôi con thì được giúp nhiều thêm nữa). Các ông ở tỉnh nhỏ, cả ngày chơi trò thả banh sắt (pétanque), các bà đi tắm biển hay piscine, buổi chiều cùng nhau uống rượu apéritif (rượu khai vị) và tán gẫu chuyện trò đến khuya. Khi tôi hỏi:

- Ở vùng này có vườn nho và vườn cây trái, đến mùa thu hoạch, chủ vườn rao tìm người hái nho, hái trái cây, tại sao quý ông bà không đi làm?

Họ trả lời:

- Những việc đó nặng nhọc, và nếu chúng tôi đi làm thì sẽ mất tiền trợ cấp.

Như vậy họ chọn nhàn hạ, rong chơi và hưởng trợ cấp hơn là đi làm đổ mồ hôi mà cũng chỉ có khoản lương cao hơn một tí so với tiền trợ cấp!!! **Chủ vườn đành phải mướn thợ đến từ Tây Ban Nha hay từ các nước Đông Âu.** Đa số dân ở vùng tỉnh nhỏ là như vậy, một 'vấn nạn' của nước Pháp (dĩ nhiên không phải ai cũng đều như thế). **Bây giờ chính những người đó đòi hỏi phải cho họ thêm tiền!**

Ngoài ra, ở Pháp, một gia đình đi làm lãnh lương tối thiểu mà **có con nhỏ thì được hưởng thêm trợ cấp nhà, trợ cấp con, nghỉ hè cũng được cho một số tiền để dẫn con đi chơi. Bệnh nặng hay kinh niên (ung thư, tiểu đường, gan...) thì người dân Pháp được điều trị miễn phí.**

Những người áo vàng này, nhìn xem họ có nghèo khổ cùng cực không? Dĩ nhiên ở đâu cũng có những trường hợp đáng thương nhưng không phải là đa số. Có một người áo vàng lên radio, truyền hình nói chuyện, **báo chí khám phá ra ông ta lãnh 2600€ hàng tháng tiền thất nghiệp từ 10 năm qua!** Như vậy dân Pháp có quá đáng thương không? Có sống trong nghèo khổ cùng cực không? Hoàn toàn không! Nhưng **người dân càng lúc càng đòi hỏi nhiều hơn.** Trên truyền hình cho thấy có những người không hài lòng với cuộc sống, khi được phỏng vấn, một người nói:

- Từ lâu tôi không đi ăn nhà hàng, không đi xem hát hay không đi nghỉ hè.

Một bà lão khoảng 65 tuổi nói:

- Tôi muốn có tiền để tặng quà cho các cháu tôi.

Và bà than thở:

- Không biết con cháu tôi sau này chúng sẽ sống như thế nào?

Bà này thật mâu thuẫn, khi chính phủ Macron kêu gọi phải 'thắt lưng buộc bụng' hy sinh một chút trong vài năm để cân bằng ngân quỹ quốc gia, cho thế hệ mai sau không phải trả nợ 'ngập đầu' do cha ông để lại, thì bà biểu tình đòi hỏi, mà **chính bà cũng biết là con cháu bà sẽ hứng chịu hậu quả!** Các nước khác như Canada, Đức ... đều đã có những giai đoạn khắc khổ và dân chúng chấp nhận 'thắt lưng buộc bụng' nên sau vài năm, đất nước họ phát triển hơn, vững mạnh hơn. Nước Pháp từ 30 năm nay, không có đề nghị nào của chính phủ -tả cũng như hữu- để cải cách đất nước mà được người dân chấp nhận. Lạ thật!

Nhưng phải nói là **các chính trị gia đối lập lúc nào cũng 'đổ dầu vào lửa'.** Như ông cựu Tổng Thống nhiệm kỳ vừa rồi, François Hollande, chính ông trong 5 năm cầm quyền, chẳng làm gì được cho nước Pháp. Ở đầu nhiệm kỳ, ông đã nói 'chắc như bấp' là ông sẽ làm giảm thất nghiệp, nhưng thời gian trôi qua, thất nghiệp chẳng thấy giảm, ông không còn lý lẽ nào để ra tái ứng cử nên tuyên bố rút lui. Vậy mà, chỉ một năm sau, ông tuyên bố vung vít:

- Macron không phải là Tổng Thống của dân nhà giàu mà là Tổng Thống của dân thật là giàu. cốt để chỉ trích chính sách chỉ đánh thuế trên bất động sản của người giàu mà miễn thuế trên những placements (tiền đặt để, đầu tư) trong ngân hàng hay trong các cơ quan tài chính để họ không di dời của cải ra khỏi nước Pháp vì **nếu đánh thuế mạnh quá thì họ sẽ đem tiền đi nơi khác.**

Đó là một chủ trương của Macron, nhờ đó mà hiện nay nhiều hãng xưởng, ngân hàng ngoại quốc đã chọn Pháp để dời cơ sở khi nước Anh tách ra khỏi Liên Hiệp Châu Âu (Brexit). **Chánh sách của Macron là thu hút đầu tư để tạo công ăn việc làm, muốn vậy phải tạo điều kiện tốt cho các nhà tư bản chọn Pháp mở công xưởng.** Chính sách này vừa có hiệu quả thì các nhà chính trị đối lập 'phá hôi', châm biếm hết lời mà không chờ thời gian để nó thành hình.

Trông thấy những người đập phá để đòi hỏi quyền lợi cho mình, người ta thắc mắc tự hỏi: **vì lý lẽ nào để 'muốn' cho mình mà 'phá hoại' của người khác?** Đồng ý là không phải tất cả những người áo gi-lê vàng đập phá nhưng khi chính mình tạo cơ hội cho người khác làm sai, thì mình phải nghĩ lại, đừng này những người áo vàng cho điều đó là đúng thì khác nào mình là đồng lõa nhiệt tình. Biểu tình phá hoại để làm gì, hay chỉ làm cho đất nước tan hoang?

Người Pháp trong quá khứ rất yêu nước, điển hình qua 2 trận thế chiến, họ tự nguyện ra chiến trường, nằm trong hào lũy đầy bùn đất, sống lạnh lẽo chung với chuột bọ để giữ từng tấc đất không cho quân Đức tiến quân. Có khi trong một gia đình, cha ông con cháu đều bỏ mạng trên chiến trường, vậy mà họ vẫn dấn thân. **Không hiểu sao, bây giờ chỉ vì quyền lợi bản thân họ tự đánh phá đất nước mình?** Đành là Trời đã ban cho nước Pháp nhiều ưu điểm: một vùng đất có nhiều cảnh đẹp, phì nhiêu, rộng nho danh tiếng, kiến trúc xưa cổ từ nghìn năm ... nhưng những điều đó không đủ để dân Pháp chỉ muốn nhàn hạ như những người được hưởng 'thừa kế'. Phải chăng nước Pháp sẽ tàn lụi vì chính người Pháp gây ra? Chưa bao giờ câu nói của Tổng Thống Mỹ John F. Kennedy lại có ý nghĩa trước tình thế này: "Đừng đòi hỏi đất nước sẽ làm gì cho bạn, mà hãy tự hỏi: bạn có thể làm gì cho đất nước." (Ne demandez pas ce que votre pays peut faire pour vous. Demandez ce que vous pouvez faire pour votre pays - Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country).